

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Lukovits Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Lukovits Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Kozma és Fáy Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kozma Péter ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. július 2. napján kelt 64.P.24.829/2013/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11-I. sorszám alatt és az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 52.500 (Ötvenkétezer-ötszáz) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 98.000 (Kilencvennyolcezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott ... című napilap ...-i számának címlapján és folytatólagosan a második oldalán megjelent „...” című cikkben a felperest bűnözőnek nevezte, megsértette a felperes jóhírnevét.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és megállapította, hogy a felmerült költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Kötelezte mind a felperest, mind az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra, az ott megjelölt időben és módon, 21.000 forint illetéket.

A felperes keresetét a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, valamint a 78. § (1)-(2) bekezdésében foglalt szabályozás alapján bírálta el.

Tényként állapította meg, hogy a kereset tárgyává tett közlés az alperes által kiadott ... című napilap ...-i számának címlapján és folytatólagosan a második oldalán szereplő „...” című cikkben jelent meg. Utalt arra, hogy az alperes maga sem vitatta, hogy a felperes bűnözőnek való nevezése olyan tényállítás, amely adott esetben annak valótlansága esetén a felperes személyiségi jogvédelmi igényét megalapozza.

Kiemelte, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a szóban forgó közlés a valóságnak megfelel, az alperes ugyanakkor ezen

bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Önmagában az, hogy más médiumokban a felperesnek tulajdonított bűncselekmények elkövetéséről közlések jelentek meg, még nem bizonyítja azt, hogy a felperes bűnöző lenne. Kétségtelen, hogy a felperes nem járult hozzá az illetékes hatóság megkereséséhez annak közlése érdekében, hogy a perbeli cikk megjelenésének időpontját megelőzően követett-e el bűncselekményt, amennyiben igen, a büntetett előélet jogkövetkezményei alól esetlegesen mentesült-e. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság mindezt nem értékelte a felperes terhére. Osztotta azon felperesi álláspontot, miszerint a személyes adatai közlésére irányuló megkereséshez való hozzájárulás megadására nem kötelezhető. A hozzájárulás megtagadása ugyanakkor nem bizonyítja az alperesi állítás valóságtartalmát. Azon alperesi álláspont, miszerint a felperes azért nem járult hozzá a megkereséséhez, mert a hatóság által adandó válasz az alperes védekezését erősítené, csupán egy feltételezés. Nem látta jelentőségét a perbeli jogvita eldöntésében annak, hogy a felperes vonatkozásában rendelkezésre állt egy olyan erkölcsi bizonyítvány, ami szerint a felperes a büntettek nyilvántartásában nem szerepel, miután ezen okirat kelte az alperesi megjelenést követő időpont.

A jogsértés megállapítására a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerint került sor.

Nem találta megalapozottnak a felperes 700.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés és annak a ... napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére irányuló kereseti kérelmet. E körben arra mutatott rá, hogy kétségtelenül az adott személy társadalmi megítélését ronthatja, ha őt jogsértő módon bűnözőnek nevezik, önmagában ugyanakkor ez még nem jelenti azt, hogy az alperesi közlés miatt a felperest hátrányok érték. A felperes nem bizonyította, hogy az alperesi jogsértés és állított kárai között az ok-okozati összefüggés fennáll. A felperes élettársának, ...nak a ... Törvényszék előtt számú perben megtett tanúvallomását - mely szerint a felperest hátrányosan érintette az, hogy egy újságcikkben bűnözőnek nevezték - értékelni nem tudta, miután a hivatkozott számú per alperese más személy volt. Ezért azt megállapítani, hogy az alperesi közlés is hatással volt a felperes társadalmi megítélésére, a tanúvallomás alapján nem lehetett.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mindkét peres fél fellebbezést terjesztett elő.

A felperes jogorvoslati kérelmében az első fokú határozat részbeni megváltoztatását és az alperes marasztalását kérte 700.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés és annak a kereset szerinti késedelmi kamatai megfizetésében.

Hivatkozott arra, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint a Pp. 163. § (3) bekezdésében foglaltak alapján köztudomású ténynek tekintendő az, hogy a személyhez fűződő jog megsértése a sérelmet szenvedett személy számára hátrányt, kárt okoz, ezért a kár bekövetkezte, az életminőség romlása külön bizonyítást nem igényel. Előadta, hogy több napilap is közölte a sérelmezett állítást, ami alkalmas arra, hogy személyének megítélését negatívan befolyásolja. A társadalmi értékítélet és a lapok közlései között az ok-okozati összefüggés nyilvánvalóan fennáll. Megítélése szerint értékelni szükséges azt is, hogy az alperesi napilap jelentős példányszámban jelenik meg, valamint azt, hogy a több forrásban megjelenő tényállítást az olvasók kritika nélkül fogadják el.

Az alperes fellebbezésében az első fokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását indítványozta.

Álláspontja szerint valós tényt írt le, amikor azt közölte, hogy a felperes bűnözői múlttal

rendelkezik, melyet számos újságcikk, internetes híradás támaszt alá, melyekben a „....” becenevű felperes által elkövetett bűncselekményeket taglalják. A megjelölt cikkekből világosan látható a felperes bűnözői múltja, ebből az újságot olvasó nem következtethet másra, minthogy bűnözőről van szó. Ezt a közfelfogást erősíti a Magyar Értelmező kéziszótár fogalom-meghatározása is. Kétségtelen, hogy a törvény lehetőséget biztosít a hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesülésre, ugyanakkor a társadalom nem elnéző a súlyos bűncselekmények elkövetőivel szemben. Megítélése szerint az, hogy a felperes nem járult hozzá a Bünyügyi Nyilvántartó Hatóság megkereséséhez, a sérelmezett állítás valóságtartalmát támasztja alá.

A felperes fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése alapos.

A jogvita eldöntésénél a régi Ptk. 78. §-ának rendelkezése az irányadó, melynek (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő valótlan ténnyt állít, híresztel, vagy való ténnyt hamis színben tüntet fel.

A sérelmezett közlés szövegkörnyezetét is értékelve a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az első fokon eljáró bíróság tévesen ítélte meg a perbeli kifejezést. „....” című cikk tartalmát vizsgálva az állapítható meg, hogy az írásban a felperes által sérelmezett kifejezés a következő szövegkörnyezetben szerepel: „.... a nyilatkozók szerint nem véletlen egybeesés, hogy hazánk is átadott egy, a szlovákok által kért bűnözőt. Miközben ugyanis a magyar elfogatóparancs alapján ... őrizetbe vették ..., a rendőrség átadta északi szomszédjának a szlovák alvilágban ... néven ismert”

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperes közismert életmódjára, múltjára, a közvélemény által kialakított hírére tekintettel a kereset tárgyává tett kifejezés használatával az alperes olyan véleményt fogalmazott meg, ami nem minősül büntetőjogi kategóriának. Egy sajátos életformát, a felperest érintő helyzetet értékelt az alperes azzal, hogy a felperest bűnözőként minősítette, ami azonban nem azonos a büntetőjogi értelemben vett „elítelt” büntetőjogi kategóriával és nem nélkülöz minden alapot. A felperes maga sem vitatta azt, hogy - bár Magyarországon nem áll büntetőeljárás hatálya alatt, azonban - személye ellen a Szlovák Köztársaság illetékes nyomozóhatósága büntetőeljárást indított, ezzel összefüggésben nemzetközi egyezmény alapján kezdeményezték kiadatását, a kiadatási eljárás során alkalmazott a magyar hatóság személyi szabadságát korlátozó kényszerintézkedést. Elismerte azt is, hogy a Fővárosi Törvényszék határozatával a Szlovák Köztársaság illetékes hatósága részére kiadni rendelte, a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek megfelelően.

Nem vitás, hogy a fentiek ténye nem jelenti a felperes büntetőjogi felelősségének megállapítását, ugyanakkor a jogvitában az alperes azt alátámasztotta, hogy a felperes életmódja, a vele szemben foganatosított kényszerintézkedés, a kiadatási eljárás lefolytatásának ténye a köznap értelemben vett bűnöző életmódra enged következtetni. Kétségtelen, hogy más sajtóközlemény átvétele önmagában a felelősség alól nem mentesít, azonban a Fővárosi Ítéltábla meggyőződése szerint a bűnöző kifejezés használata nem tényállításnak, hanem értékítéletnek minősül. A köznyelvben a bűnöző kifejezés széles tartalommal bír, de nem a büntetőjogi szakkifejezésnek megfelelő jogerős elítélést jelenti. Az átlagolvasó szemszögéből értékelve bűnözőnek tekinthető az a személy is, aki korábban súlyosabb bűncselekményeket követett el, ellene büntetőeljárás indult. A peranyagból kitűnően a felperes korábban is hosszabb időn keresztül állt büntetőeljárás hatálya alatt.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját sem, miszerint az alperes terhére értékelhető az, hogy a felperes nem járult hozzá a bünyügyi nyilvántartásból történő teljes

körü adatainak a beszerzéséhez. A személyhez fűződő jogok megsértése iránt indított perekben a bizonyítás fő szabály szerint az alperest terheli, azonban jelen esetben csak a felperes hozzájárulásával lett volna lehetősége az alperesnek annak igazolására, hogy az alperesi véleménynyilvánítás megalapozottsága mennyiben támasztható alá. Vagyis a perbeli esetben a felperesnek lett volna jogszerű lehetősége annak bizonyítására, hogy az alperesi vélemény alaptalan, logikátlan, mert korábban nem követett el büncselekményt. Annak ténye, hogy az alperes által kért megkereséshez a felperes hozzájárulását nem adta, az alperes terhére nem róható, figyelemmel arra, hogy a felperes a perben jóhírnevének megsértésére hivatkozott.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint - mérlegelve a kifogásolt közlés szövegkörnyezetét, és az egyéb rendelkezésre álló peradatokat - az alperesi közlés nem nélkülözött minden alapot. Minderre figyelemmel a másodfokú bíróság a jóhírnév megsértésének megállapítására nem látott lehetőséget. A jogalap megállapíthatóságának hiányában a szubjektív jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, a nem vagyoni kártérítés összegszerűségét ezért vizsgálat tárgyává tenni nem kellett.

Fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

A másodfokú döntés eredményeként a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért köteles viselni az alperes első-, másodfokú perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya, valamint a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. Az alperes javára megállapított ügyvédi munkadíj mértéke a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. §-a alapján került meghatározásra, 35.000 forint első fokú, valamint 17.500 forint, összesen 52.500 forint + áfa mértékben. Ugyancsak a pervesztes felperes viseli az elsőfokú eljárásban előlegezett 42.000 forint és a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán a másodfokú eljárásban is előlegezett 56.000 forint, összesen 98.000 forint mértékű kereseti és fellebbezési illetéket, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében írtakra.

Budapest, 2015. június 2.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő